

Előfizetési árak:

Helyben:
Egész évre 10 kor., fél évre
5 kor., negyed évre 2 k. 50 l.
Vidéken:
Egész évre 12 kor., fél évre
6 kor., negyed évre 3 kor.
Egyes szám ára 10 fillér.

SZENTESI LAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal

Vajda B. Utóda könyvnyom-
dája Szentés, Kossuth-tér.

Egyes példányok kaphatók

Lapunk könyvnyomdájában
valamint lapkihordóinknál
kikéni lapunk előfizetése is
megrendelhető.

Megjelenik hetenkint kétszer:
csütörtökön és vasárnap,
a kora reggeli órákban.

Felelős szerkesztő: Főmunkatárs:
SIMA LÁSZLÓ HEGYI ANTAL

Hirdetések árát,
valamint nyilvántartási közleményeket kiadóhivatalunk méret
szerint a legutóbbasban számít.

A nép bajai.

— Február 19.

Alig van még egy országa a ke-
rek világnak, ahol a nép annyi bajjal
és küzdelemmel élne, mint nálunk a
tejjel-mézével folyó Magyarországon. Pa-
naszkodnak a nemzetiségek, különösen
az oláhok, tótok és horvátok, hogy
Magyarországon el vannak nyomva,
még nyelvüket sem használhatják sza-
badon. Holott nincs igazuk, mert egy-
részt azon körülmény, hogy eget-földet
betöltöttek panaszaiikkal, bizonyíték
arra, hogy nagyon is szabadon hasz-
nálhatják nyelvüket; másrészt pedig
azon tény, hogy az alföldi magyar nép-
nek még nagyobbak a terhei és így
még küzdelmesebb az élete, mint ő
nekik, igazolja azt, hogy ha Magyar-
országon egyáltalán elnyomatásról le-
het szó, akkor az alföldi magyar nép
sokkal inkább el van nyomva, mint
ők, a nemzetiségek.

Azért a magyar nép még sem pa-
naszkodik, még sem lázong és hábo-
rog, mint a nemzetiségek, mert nem
forgolódnak körülötte hamis lelkű
apostolok, kik a nemzetiségek közt
állandóan izgalomban tartják a kedé-
lyeket. A népboldogítók itt csak követ-
választás ícején szoknak jelentkezni.
Akkor ígérnek fűt-fát s paroláznak a
szegény ember kérges tenyereivel: de
ha vége van a választásnak, elszelnek
a népboldogítók, gyorsan meglepedkez-

nek tett ígéreteikről és a nép sem kö-
veteli azok beteljesítését, miután hiába
is követelné, amennyiben hosszú évek
sorainak tapasztalataiból tudja, hogy
követválasztások alkalmával az már
ugyszokás: ígérd meg, ne add meg, nem
szegényit az meg.

De ha eddig is nagyok voltak a
nép bajai, a jelek szerint a közeljövő
még inkább súlyosítja azokat. Új adó-
törvények kerülnek ugyanis a törvény-
hozás elé, melyek látszólag ugyan adó-
leszállítást hirdetnek, a valóságban pe-
dig nagy adóemlést jelentenek. Adóle-
szállítást hirdetnek az által, hogy a
fizta jövedelem eddigi 25%-a helyett,
csak 20%-ot irnak elő adóalapul: de
valóságban nagy mérvű adóemlést ve-
zetnek a földeknek, művelési ágak
szerint való osztályozása által.

De nem állanak különben az ipa-
rosok és kereskedők sem. Ezeknek
adója is nagy mértékben emelkedik az
új törvények által. A mellett oly in-
térkedéseket tartalmaznak ezen új tör-
vények, melyek alapján támadják
meg a kisiparosok és detail-kereskedők
családi életet. Az iparosok és kereske-
dők tehát országos mozgalmat indita-
nak, hogy már az új törvények tárgya-
lása alkalmával az országgyűlésben el-
ensúlyozzák ezen új törvényeknek rá-
juk nézve káros intézkedéseit. Amit
igen helyesen cselekszenek, mert az
összetartás mindenkinek kötelességévé
teszi az életfentartásról való gondos-
kodást.

Hanem ki gondoskodik majd a kis-
birtokosok védelméről? Kik jóval töb-
ben vannak az iparosok és kereskedők
számánál és lekötöttebb helyzetben is
vannak ezeknél; mert az iparos és ke-
reskedő, ha valahol rosszul megy üz-
lete, összeszedheti áruit és százárait
és másutt próbálhat szerencsét: de a
kisbirtokos nem veheti tarsolyába a
házát szőlőjét és földesekjét. Neki ott
kell küzdelelni és harcolni a megélhe-
tésért, ahol számára a gondviselés ki-
jelölte a megélhetés eszközeit.

Az iparosok és kereskedők érte-
keletén ugyan elhangzott egy okos
szó, hogy össze kell fogni a kisiparo-
soknak, kereskedőknek és kisbirtoko-
soknak, mert ez a három osztály,
megélhetés tekintetében egymásra van
utalva és a progresszív, vagyis fokoza-
tos adórendszer életbe léptetését kell
a törvényhozásnál sürgetni: hanem az
iparosok és kereskedők köre nem tette
magáévá ezen okos tanácsot, azon elvre
támaszkodva, hogy neki egyelőre elég
a maga baja.

A kisbirtokosok érdekét, a kará-
csenyi ünnepek alkalmával, Szegváron
volt a kerület országgyűlési képviselő-
jének Mezői Vilmosnak elnöklété alatt
két napra terjedő mezőgazdasági ta-
nácskozás, de az ott hozott határozat-
ok nem az új adótörvények részéről
fenyegető veszedelmek elhárításával
foglalkoztak: hanem a most meglevő
adók reklamálása tárgyában nyujtanak
megszívélésre érdemes utasításokat.

A „SZENTESI LAP” TÁRCA. A.

A revolver.

Írta: Bródy Miksa.
(Folytatás.)

— Ee én akarom! és mindent tudni
akarok! Sok vér folyt?

Kálmán elsápadt és mereven nézett má-
sodik feleségére, aki átkarolja tartotta és
forró ajkát odaszorította Kálmán arcá-
hoz.

— Ugy-e elmondod? Én tudni akarom.
... Mondj, sok vér folyt? Milyen volt?...
— A melléből fekete, sűrű folyadék
szorult ki... Néhány csepp rácsapott a
kezemre... Nem, ne beszéljünk róla!...
Megőrülök.

Az asszony megcsókolta az ura kezét,
aztán könyörgött:

— Még! Még! Mondj el mindent! Szer-
retted?

A férfi kezdett hozzázokni a kellemet-
len emlékekhez s már beszélni is tudott róla.
Megérezte, hogy egész hatalma a második
asszony fölött ebben az emlékekben rejlik.
Már akkor, amikor esküdtbírái előtt állott,
(volt köztük orvos, ügyvéd és nagyon sok
bolton) a feléje irányított kíváncsi és érdek-
lődő pillantások alatt szerény és diszkrét

viselkedéssel palástolta duzzadó férfiaságát.
Akkor szép ósszi nap sütött be a tárgyalási
terem ablakán keresztül és ismeretlen han-
gok suttozták a fülébe, mily szép lesz ezu-
tán az élet. S a zsufolt padok fölől bárso-
nyos asszonyi tekintetek mosolyogtak rá
és a ruhákról virágillatok áradtak és befur-
ródtak testének pórusaiba...

Elmult egy esztendő, kettő is. Új asz-
szony került a házhoz. Szébb, mint az első,
előkelőbb és melegebb, szerelmesebb. Most
is itt tartja karjában és parancsol neki
minden mozdulatával, pillantásával. Ez az
asszony nem fogja megcsalni! Majdnem
aléltan sugta amaz:

— Véres volt? és szeretted?... A
kezed ugy-e nem reszeltet?

Kálmán szomorú volt és szigorú. Be-
nyult a zsebébe s onnan kivett egy re-
volvert.

— Ez volt — mondta alig hallha-
tóan.

Az asszony mohón kapott utána, de
nem tudta elragadni.

— Add ide! Kérlek, add ide! Hadd fog-
jam meg egyszer!

— Nem, nem!

— Csak egyszer! Csak meg akarom
csókolni!

— Nem szabad! Te kis bolond! Minek
az neked.

Az asszony hirtelen eltaszította magától
s merev tekintettel nézett rá:

— Mondd, — suttogtá, — engem is
meg fogsz ölni, ha megcsallak?

Kálmán egy ideig ostobán nézett az
asszonyra, aki türelmetlenül megismételte a
kérdést.

— Tudni akarom, meg fogsz ölni?

A férfi meg egyszer kivette zsebéből a
revolvert, s miután meggyőződött róla, hogy
el van zárva, az asszony homlokához szo-
rította.

— Ezzel!... téged is, mint a mási-
kat!...

Az asszony eszeveszettül csókolgatta
férje kezét, látszott rajta, hogy beteg lesz a
gyönyörtől.

— Szeretlek, imádlak, te édes! Te
férfi!

A férfi pedig ismét zsebre dugta a re-
volvert.

Kálmán lelkét égette a második feleség
beteg örült szerelme. Ugy érezte, hogy ez az
asszony igazán az övé, százszor az övé,
mert az egyéniségével, testének és lelkének
minden ízével hódította meg. Ugy érezte,
hogy ezt az asszonyt nem lehet elveszíteni,
mert az maga a halál volna rá nézve.

Közben nem vette észre, hogy a multja
épp a rettenetes multja végzetes számára.
Az asszony szerette a veszedelmes játé-
kot...

A nép bajait még inkább súlyosítja azon körülmény, hogy a törvényhozásban alig ülnek olyan képviselők, kik kellő ismeretével bírnának az aiföldi népelet viszonyainak és így a törvények ugyan róluk készülnek, de hozzájárulásuk nélkül, és azoknak fogytékossága leginkább akkor tűnik ki, mikor végrehajtás alá kerülnek, amikor tehát a feltornyosult bajokat már nem lehet elhárítani.

Az országgyűlésen ugyanis képviselve van a magyar társadalom minden osztálya, csak épp a kisiparosok, detail kereskedők és kisbirtokosok képviselői hiányzanak; pedig ezek együttvéve képezik a magyar társadalmi élet. De talán a most rázúduló bajok majd ezen társadalmi osztályokat is tetterőre fogják ébreszteni, hogy ott gondoskodjanak érdekeikükre s védelméről, ahol azokon lehet is segíteni

UJDONSAGOK.

Az ipartestület közgyűlése.

— Február 19.

Kedden tartotta meg az ipartestület az évi rendes közgyűlést az ipartestület székházában a tagok meglehetősen érdeklődése mellett.

Maga a közgyűlés a legbékésebb hangulatban folyt le, sőt az az eseménye is volt, hogy a fizetés emelésre vonatkozó indítványok egyhangúlag keresztül mentek.

Részletes tudósításunk ez:

A közgyűlést, amelyen az iparhatóságot *Kálmán* Imre tanácsnok képviselte, 9 óra után nyitotta meg *Rácz* Zsigmond elnök.

Az elnöki jelentés és a záró számadás letárgyalása után a költségvetés megállapítása következett, amelynek során a jegyző és pénztárnok fizetése 100—100, a szolgálat fizetése pedig 50 koronával felemeltetett.

A tárgysorozat többi pontjainak letárgyalása után *Rácz* Zsigmond elnök maga és az előjáróság nevében bejelentette a lemondást. Az elnök beszéde után *Bene* István

indítványára *Rácz* Zsinmondot újblégyhangulag megválasztották az ipartestület elnökévé.

Az elnök megválasztása után a számvevőség és előjáróság megválasztása következett. Beadtak összesen: 77 szavazatot.

A választás eredménye ez:

Számvevők lettek: Sarkadi Szabó Imre asztalos, Sárvári Mihály kötele és Tóth Károly könyvkötő iparos.

Előjárósági tagok lettek: ifj. Szathmáry Pál, Szilágyi János, Kuczik Lajos asztalos, Doszlop Nagy Imre ács, Varga Károly, Turi János bogár, Szathmáry Károly borbély, Lévai Lajos, Dömsödi Pál cipész, Soós Ferenc, Kanász N. Lajos, D. Tóth László, Zsoldos Ferenc, Kanász N. Imre eszmadia, Ácsi Kovács Sándor fazekas, Csurai Mihály kalapos, Dóczy Sándor kádár, Virágos Tóth Ferenc, Nyíri Antal kovács, Bene István kőműves, Batka Imre lakatos, Piti Tamás, Kiss Sándor, Pintér Bálint, ifj. Jordán Zsigmond szabó, Mácsai József szíjgyártó, Szemenyei Antal szűcs, Kiss Mihály takács, Báron József szobafestő és Molnár Imre mészáros iparos.

— Február 19.

— **Személyi hír.** *Vertán* Péter belügyminiszteriumi titkár, anyakönyvi felügyelő ma Szentesen tartózkodott és a szokkos vizsgálatot tartotta meg a helybeli anyakönyvi hivatalban.

— **Pártértekezlet.** Az első és második 48-as kör választmányából alakult végrehajtó bizottság a városi képviselő választások előkészítése dolgában e hó 23-án (*vasárnap*) délelőtt 10 órakor az első 48-as kör helyiségében értekezletet tart.

— **Molnár Jenő Szentesen.** Dr. *Molnár Jenő* országos képviselő e hó 28-án Szentesre érkezik, hogy dr. *Kölemen* Béla főispán által gróf *Károlyi* Imre és a vármegye négy országos képviselője tiszteletére rendezendő béke-ebéden részvegyen.

— **Közügylés a vármegyén.** Csongrád vármegye törvényhatósági bizottsága 1908 évi február hó 28-án délelőtt 10 órakor a vármegye székházában rendes negyed évi közgyűlést tartja. E közgyűlés fogja betölteni a közigazgatási bizottságban a központi és az állandó választmányban lemondás foly-

tán megüresedett helyeket s ugyan ez a közgyűlés fogja tárgyalni dr. *Herglőcz* István és *Tasnády* Imre volt főszoigabírók nyugdíjazási kérvényét.

— **A vetések állása.** A földmivelségi miniszter hivatalos jelentése szerint: A lefolyt január és folyó február hónapban is állandóan változó időjárás uralkodott. Éppen e változó időjárás és a sok helyütt hiányzó hótakaró a gazdák nagy részét elégedetlenné teszi. Sokfelé el is olvadt a hó, csupán a februári nagy havazás mely az ország egy részére kiterjedt, hozta meg az érintett vidékeknek a szükséges hótakarót, bár helyenkint az utóbbi napokban észlelt viharos időjárás ezt az állapotot is megrontotta: lesepervén a havat, védtelenül hagyva a zsenge vetéseket. A vetések telelése és állapotja felől a nagyon is változó időjárás hatása alatt ez időszerint véleményyt sem lehet mondani, mert maguk a gazdák sincsenek abban a helyzetben, hogy csak megközelíthetőleg is ítélhessenek a vetések állapotáról; mindenesetre a tavasztól sok függ. Az állatállomány istállóra szorult, az állategészségügyi állapot országszerte kielégítő. Takarmány, szalma és tengeriszárféle takarékos kezeléssel — mivel sok erőtakarmányt is fogyaszt a jószág — elegendő lesz.

— **A csongrádi villamvilágítás.** A belügyminiszter jóváhagyta a csongrádi villamvilágítás létesítésére vonatkozó szerződést. A szerződés a jóváhagyási záradékkal ellátva ma érkezett le a városzhoz. A jóváhagyás folytán a csongrádi villamvilágítás kiépítési munkálatai még ez év folyamán megkezdődnek.

— **Gyűlések a városnál.** A városi képviselőtestület a március havi rendes közgyűlést március hó 2-án tartja meg. A városi tisztújítószék a *Tóth* Gyula elhallozásával megüresedett igató-kiadó állás betöltése végett március 12-én ülészik.

— **Eljegyzés.** *Kapus* Jenő hajduszovátli fiatal gazdalkodó vasárnap váltott jegyet *Füsti* Molnár Esztkével, *Füsti* Molnár János gazdalkodó és neje *Somodi* Zsuzsanna kedves és szép leányával.

— **Tóth Gyula öröke.** Dr. *Cicatricis* Lajos alispán meghirdette már a pályázatot a *Tóth* Gyula elhallozásával megüresedett igató-kiadó állásra. A pályázati kérvények március hó 5-ig adandók be az alispáni igató hivatalban.

— **A városi bál.** Szinte szokatlan dolog az a nagy érdeklődés Szentesen, amelyet közönségünk a február 29-én rendezendő városi bállal szemben tanusit. A legutóbbi két esztendőben a legjobb sikerű mulatságok is a régiekhez viszonyonyitva csak olyan félsikerűnek voltak mondhatók. Annál érdekesebb és jellemzőbb körülmény tehát ez a mostani nagyérdeklődés, amely már magában is elég ahoz, hogy a városi bál jókedvényben, kedélyességben, vídamságban fölülmulja a legutóbbi két év összes báljait. A nagyarányú készülődésnek egyik oka mindenesetre a városi bálak régi jó hírneve s az a körülmény, hogy ugyszólván az egész várost egy táborba hozza össze. — Itt jegyeztük meg, hogy a bál rendezőbizottsága a meghívókat már kibocsátotta s folkéri mindazokat, akik tévedésből meghívót nem kaptak; de arra jogos igényt tartanak, ez igényüket a tulajkeurai városháznál működő bál-irodában bejelenteni sziveskedjenek.

— **Ha öt évet kell is ülni!** *Dóczy* István kömivesre úgy látszik valamiért nagyon megharagudhatott *Orosz* Imre kömives, mert mint *Dóczy* a rendőrségen panasolja tegnapi meglátadta és kétszer arcul ütötte azzal a kijelentéssel, hogy „ha öt évet kell is ülni érte, de csak megöli *Dóczyt*.” Ugy látszik *Orosz* nem nagyon ismerős a büntető törvénykönyvvel s különösen a 278 §-szal nin-

A barátai, a hivatalársai, idegenek titkos találkozásai alatt szerették a feleségét. Ő nem tudott semmit. Pedig az asszony valósággal gyűlölte az ovatosságot. Olyankor váltott titkos pillantásokat a szeretőjével, amikor azt érezte, hogy a férjének mindent látnia kell. Megtörtént az is, hogy abban az időben, amikor *Kálmán* hazatért a hivatalából, egy idegen férfit látott kijönni a lakásból.

— Ki volt ez az ur? — kérdezte az asszonyt.

— A szeretőm — felelte az s kihívó tekintettel nézett az urára.

Kálmán mosolygott de azért a lelkében háborgások dultak. Am annál jobban bizott az asszonyban, aki egyre merészebben írte ezt a romantikus játékot. *Kálmán*nak a rettetetes férjisága volt a végzete; ha nem lett volna feleségül múltja, a második feleségnek talán eszébe sem jutott volna a házasságtörés.

Egy izben felutaztak Bécsbe. Csak egy két napra szórakozni. Az előkelő szálloda szőnyeges folyosóján *Kálmán* egy régi barátjával találkozott.

Nagyon megörült neki és bemutatta a feleségének.

— Ifjúkori barátom, *Jankovich* földbirtokos.

Megbeszéltek, hogy ebédnél találkoznának, aztán elbucszáltak.

— Csinos férfi, — mondta az asszony, amikor szobájukba vonultak.

Nagyék együtt ebédeltek *Jankovich* Gyurkával; asszony sok bort ivott és hangosan beszélt, mint ahogy némely magyarok szoktak, ha idegen földön vannak. *Jankovich* pezsgőt hozatott.

Kálmán ebéd után álmos lett s a szálló társalgójának egy kényelmes karosszékében elszunyókált.

Amikor felébredt, nem látta a feleségét, sem *Jankovich*ot. Ugy gondolta, hogy szobáikba távoztak. A lifthe ül s felvitette magát a harmadik emeletre. Ott laktak a puha szőnyegen nem hallatszottak lépései. Amikor szobája elé érkezett, megdöbbsent. Mintha odabentről suttogás hallatszott volna. Lassan nyomta meg a puha, zajtalan kilincset és óvatosan alig félig kinyitotta az ajtót.

Jankovich a pamplagon ült, a lába előtt térdelt *Nagné* és esókolta *Jankovich* kezét. Egyikük sem vette észre, hogy valaki kinyitotta az ajtót. Egyikük sem vette észre, hogy az ajtó ismét becsukódott.

Kálmán reszketve, fázva ismét lement a lépcsőn, beült a társalgó karosszékébe és megvárta, míg a felesége eljön érte.

Vége.

esen közelebbi ismeretségben. Ez a szakasz tudniillik a gyilkosságról és annak büntetéséről szól. Aki előre megfontolt szándékkal embert öl az *Husz* Ábrahámnak lesz a követője. Még csak öt évet se kell ülni Gyorsabban végeznek vele.

A Katolikus Kőr bálja. A Szentesi Katolikus Kőr 1908. évi március hó 1-én, farsang vasárnapján, saját helyiségének díszes termeiben, az első magyar zenekar közreműködése mellett házalapja javára jótékony-célú zártkörű tancmulatságot rendez. Belépti-díj: személyjegy 1 korona 20 fillér, család-jegy (3 személy) 3 korona. Kezdeté este 8 órakor.

— **A magyar dinnye javítása.** Ismeretes dolog, hogy az utóbbi években mindinkább gyengült minőségű elfajzott magyar dinnye került ugy a hazai, mint a külföldi piacokra. Dinnyekivitelünk az utóbbi évben éppen a dinnye rosszabbodó minősége miatt tetemesen csökkent. Ezen a bajon segítő *Darányi* miniszter még a múlt évben intézkedett aziránt, hogy az e célra alkalmas területtel bíró állami kertészetekben a legjobb Turkesztán, Bellegarde és Cantal cup sárgadinnyefajtákból, valamint a Marsovszky-féle görögdinnyéből fajtiszta magvakat készítsenek. E fajtiszta magvakból 150 kilogramm a tavasszal fog kiosztatni, oly dinnyetermelő községek kistermelői között. Kik ily magvakat a miniszterrel kérelmeznek. Elsősorban a dinnyetermeléssel nagyban foglalkozó községek kistermelői fognak ily magot kapni: de csak oly feltétel alatt, ha tőket és uborkát dinyeföldeken nem termelnek és a kapott jó mag helyett ugyanannyi sajáttermésű dinnyemagot lesznek kötelesek beszolgáltatni, mely magokat az ornithologiai központ kapja meg madárélelmezési célokra.

— **Hírek az anyakönyvből,** Febr. 17—18. *Eljegyeztettek:* Somodi Sándor Piskó Máriával, Kovács Sándor Mees Balogh Klára Máriával, Molnár Mihály Serkédi Etelkával, Kapus Jenő Füstli Molnár Eszterrel, Rösler József Vámos Máriával. — *Házasságra léptek:* Házverő Török József Riedel Juliannával, Kerekes Mihály Labádi Juliannával, Bimbó Bálint Finta Judittal, Papp Mihály Kövér Juliannával, Bartucz Ferenc Szabó Juliannával, Szabó Imre Balla Máriával, Dudás Szabó Imre Orosz Máriával, Meleg Szilveszter Szabó Lidiával, Kovács Pál Molnár Juliannával, Köteles Antal Szűcs Máriával, Gulyás Imre Lakatos Máriával, Pácai János Danesó Reginával, Sebők József Kecse Nagy Terziával. — *Szálettek:* Öröm Illés, Bazsó Imre, Márton Mária, Kotvics Lajos, Vigh Etelka, Balázs László, Gombási Anna, Gombási Erzsébet (iker), Dekány Terézia, Orsós László, Domsódi János, Kaliska Lidia, Pór János. — *Elhaltak:* Kékes Pál 12 napos, öz. Jankai Józsefné Pásztor Erzsébet 78 éves, Török Franciska 2 hónapos, Kiss János 8 hónapos Dáni Imre 68 éves.

Irodalom.

(*) A „Vasárnapi Ujság” február 16-iki száma képsorozatokát közül Zemplényi Tivadar festményeinek kiállításáról, a főváros iskoláiban rendszeresített napközi otthonokról, a lisszaboni királygyilkosságról, az új portugál királyról, Montecarlóról és Nizzáról stb. Szépirodalmi olvasmányok: Ábrányi Emil hódoló költői levele Gyulai Pálhoz, Rákosi Viktor regénye, Cholnoky Viktor elbeszélése, Fogazzaró regénye. Egyéb közlemények: Szana Tamás arcképe és nekrológja Egerváry P. Ágost rajza a népeletről, tárcacikk a létéről és még azonkívül a rendes heti rovatok: irodalom és művészet Közintézetek egyletek, Sakkjáték, Képtalány Egy veleg stb. „Vasárnapi Ujság” előfizetési ára negyedévre négy korona, a „Világ-kronika”-val együtt négy korona 80 fillér

Megrendelhető a „Vasárnapi Ujság” kiadóhivatalában Budapest IV., Egyetem-utca 4.) sz. Ugyanítt megrendelhető a „Képes-Néplap” a legolcsóbb újság a magyar nép számára féltreve két korona 40 fillér.

Iskoláink és a reformirányok.

(Folytatás.)

Nyilvánvaló, mindkét felfogás a jövődők biztosítása érdekében akarja hatalmában tartani az ifjúság lelket. De mily különböző, ellentétes elvek alapján! Hogy haszna legyen az ifjúságnak a tanultakból, hogy megélhessen tudományából, csak pusztán erre törekedni, minden eszmei emelkedést, minden etikai momentumot mellőzni a nevelésből, milyen rideg, ijesztő egyoldalúság! Hol van itt az ifjú lelket, szívet fölmelegítő az élet prozai kiengesztelő enyhítő, az eszményi felfogásra eredeténél fogva hajlandó ifjúságnak képzeletét, indulatait szelid kézzel ápoló és vezérlő idealizmus? — Rettenő tévedés azt hinni, hogy az életnek eszményekkel telített, rajongó korában, az ifju korban, csak a rideg tudás, a pénzértékkel mérhető haszon lehet az az elv, mely biztosíthatja, a jövődőt. Ha csak a kétszerkettő s a géptan rideg törvényei érdekkelhetik az ifjúság tudását, ha nem ismertetjük meg vele az emberiséget, a haza, a hit és szeretet történeti előzményeit, s ha nem emeljük benne tudattá a közjólét előmozdítása iránti kötelezettségek homályos hajlandóságait: ki bírheti el, hogy ezek a velük született nemes ideák és érzelmek nem vesznek ki nyomtalanul, vagy nem fájulnak-e el önző, vad indulatokká, a humanizmus, a nemzeti érdek és a közérkölelés helyrehozhatatlan kárára.

A nagy eszmék egész tárháza, a nagy tettek, hősi önfeláldozás: magasztos érzelmi lelkesedésből forrasznak. Ezeknek ápolása a nagy gondolkodók, emberbarátok, költők és bölcselők egész légióinak törekvése volt mindenkoron. Kiemelni a lelkeket az egyéni érdek szűkös korlátai közül, munkatársakká tenni őket a nagy egész előbbre vitelében és boldogabbá tételében, ez az a nagy történelmi feladat, mely a felelősség nagy súlyát hárítja iskoláinkra és vezetőikre. Végtelen nagy tévedés azt hinni, hogy az érzelmeinek nevelése másodrendű feladat. A meggyőződés reménylő érzelmekkel párosult ereje tette képessé a vértanukat, hogy eszményükért meghaljanak: az igazság szeretete hajtja a kutató tudóst a veszedelmekbe és az ad neki erőt ezek elviselésére s a haszneret magasztos érrelme avatja hőssé a fegyverek emberét. Évezredek tanulsága, hogy nagy eszméket, emberiség boldogító terveket nagy érzelmek, lelkesedő indulatok nélkül keresztül vinni nem lehet. Ezeknek a nagy érzelmeknek, emberiség-boldogító indulatoknak elhanyagolása a nevelésben végzetes tévedésekre vezet. Soha sem volt még igazi nagy gondolkodó, vagy természetbölcselő, aki be ne látta volna, hogy pusztán exakt tudással, az etikai és vallási érzelmek elhanyagolásával nem lehet tökéletesíteni, nem lehet jóra vezetni az embert.

Igazat adjunk bár az utilitárius irányzat híveinek abban, hogy a humanisztikus és történelmi nevelés sokáig elhanyagolván a praktikus célú ismeretek bővebb, behatósabb közlését, szükségképpen el kellett következnie a mai gyakorlatias irány felülkerekedésének: mégis, ezt a mulasztást el lehetne parancsoló hagyományával és tanulságaival egyszerre szakítani akaró irányzatot olyan-nak kell tekintenünk, mely az emberiséget nemcsak boldogítani, de rendeltetése és vég-céljai felől megnyugtanni sem bírja. A nagy természetet minden bűvárkodó úgy fogta föl, mint egy kijelentést, mely nullió képen és alakban valamely örök erejű Szellemnek hatalmát és gondolatait tükrözi, melyben az

egyén is megtalálhatja a maga legbensőbb egyéniségének rejtőzködő képását: Newton Bacon, Keppert természetbúvárlataik telfék alázatosakká s egy felsőbb, kormányzó Hatalomban hívők. Nemi Isten egyedül az bizonyára, ki közvetlenül és mindenhatólag nyul be a világtörténeti mozzanatok menetébe és nem törődve a halandókkal, azok irányát és célját szabályozza, de kizárólag az emberi akarat s az öntudatlanul nyilatkozó természet törvények sem egyedül vég-céljai a világeseményeknek. Józan észszel föl kell tételezni, hogy ezen hatalmi tényezők összehatásában nyilvánul meg a világ etikai rendje, amit már semmiféle természetfilozófiával meggyengíteni vagy ennek kötelező erejét letagadni nem lehet. Évezredek tanúságtételei szólnak az emberiség etikai történetéből, amiket — ha csak még a nihilizmus mérge nem rontotta meg ítéletüket, — az utilitárius irány sürgetőinek is respektálniok kell. Ezen okulások, tényekből levont tanulságok nélkül nem lehet el a jóra való nevelés és oktatás sem, ha pusztán idomítás és hatalmi szóval kötelező ámitással nem akar sülyedni.

Varjú János.

Vége.

A kis méltóságos asszony.

— Regény. —

Írta: Sima Julia.

Folytatás.

— Igen ez a legokosabb — bólogat Holló helyeslőleg. — Menjen kérem Adél. Nincs magácskának oka a betegségre.

A leány álmagaton nézett a fiatal ember szemébe és fáradt hangon rebegte:

— Isten vele! — Majd önkénytelen még annyit szólt: látom ugyebár holnap is?

Holló nem felelt, de az a meleg csók amelyet a leány kezére lehelt, eleget mondott szó nélkül is.

Gellériné meglepetve, de egyszersmind, örömmel is nézte a jelenetet. A főjegyző sejtelmes szavai, a leány különös kedély állapota, azt a gondolatot ébresztette a lelkében, hogy Holló elárulta a szerelmét Adél előtt és ez az oka a leány váratlan betegségének.

Gyermekek még! — Gondolá az asszony. A boldogság is megzavarja a lelket.

Csakhamar meggyőződött, hogy sejtelve nem csal. A fiatal ember őszintén elmondta: — Szeretém Adélt. Azt hiszem ez meg sem lepi.

Remélhetem-e hogy életem boldogságát feltalalom e haz falai között?

— Én, vaiaozója az anya. Bizom az ön szerelmében és azt hiszem boldoggá fogja tenni a lányomat.

Holló túl áradó örömmel esókolta meg a nő kezét és csak annyit tudott mondani:

— Köszönöm.

— Ha szeretik egymást — mondá Gellériné, — legyenek boldogok. Majd leánya miatt aggódní kezdett:

— Ez a gyermek, félek hogy beteg lesz.

— Oh! nem lessz ő beleg! — Viszonzá Holló. Egy jó álom és Adél ismét a régi.

— Bárha ugy lenne! Sójhat az anya. Én aggódom. Éppen azért arra kérem önt, ne zavarja meg a lelki nyugalmat.

— Tehát látom sem szabad? — kérde megdöbbenve Holló.

— Szabad! — Válaszoló Gellériné. Sőt kérem, hogy holnap eljőjön, de igen ovatosan, gyöngéden szabad vele beszélni.

Holló mindenben megnyugodott. Szerelmes volt és boldog. Nem törődött semmivel, csakhogy Adélt láthassa.

Boldog volt, hogy szabad holnap láthatnia Adélt. Igen. Neki szabad láthatni, de a grófnak nem.

És boldog türelmetlanséggel várta a percet, a melyben a szép leányt, a menyasszonyt viszont láthatja.

VI.

A kicsiny szobában csend volt. Fehér, csipkés párnán, kékselyem paplan alatt, sápadt arccal, lecsukott szempillákkal feküdt a szép beteg leányka. Az ágy előtti szőnyegen állt a szobaleány.

Egyszerre halkan felnyílik a szoba ajtaja.

— Ahszik? — kérde halkan Gellériné a küszöbön megállva.

— Igen suttog a leány — A kisasszony elaludt.

— Jól van. Hagyd őt aludni Lidi. Az éjjel maradj vele. Aludj te is itt, és ha valami baj volna, jöjj azonnal hozzám.

— Amint méltóztatik parancsolni!

Gellériné óvatosan becsukta az ajtót, hogy a beteg fel ne ébredjen.

Adél aludt csendesen. Az anyja, mivel a Gelléri papa most is kártya mellett töltötte az időt, Kálmánt hívatta magához. Beszélni akart vele. Elmondani a nagy eseményt: Adél a Holló neje lesz.

Késő éjjeli óráig elbeszélgetett az anyja és fia. Mind ketten nagyon megvoltak elégedve. Arra senki sem gondolt, hogy a leány lelkében milyen nagy kétség megy végbe. Az sem jutott eszükbe, hogy Gelléri papa másként talál gondolkozni mint ők. Mikor jött kívántak egymásnak, Kálmán hirtelen a homlokára esap:

— El is feledtem mondani mama, holnap vendég lesz!

— Vendég? — esodálkozik Gellériné, — ki légyen az?

— Kelendi gróf és főhadnagy — Válaszol Kálmán.

— Hogy jön mi hozzánk?

— Nekem már jó ideje ismerősöm, most pedig Adéllal is megismerkedett. Mint-hogy a leány a jegen rosszul lett, Kelendi hogyléte felől óhajtott tudomást szerezni.

Gellériné fejeseóvalva hallgatta fia szavát.

— Nem szeretem a grófi barátokat!

— Ejh! Ti mindig találtok valami kifogásolni valót! Szól türelmetlen hangon a fiu, akit bosszantott az, hogy anyja nem örvend az ő grófi barátjának.

(Folyt. köv.)

Csongrádon

a piac legforgalmasabb és legszebb helyén 1 szép nagy üzlethelyiség 8 remek nagy kirakattal és kézi raktárral, amely rőfös üzlethelyiségnek — esetleg vas-kereskedésnek butor raktárnak vagy confeciós üzletnek igen alkalmas azonban kiadó, évi haszonbér 250 ft. Ugyanott egy modern szép teljes rőfös berendezés is igen olcsón eladó. — Bővebb felvilágosítást nyújt **Szabó Géza** Csongrádról. 10—5

Alapított 1860-ban.

Szentes város legrégebb és legszolidabb ékszerüzlete.

Elsőrangú összeköttetésem folytán abban a kellemes helyzetben vagyok, hogy mindent közvetlenül vásárolva, — arany, ezüst, és drágakő ékszer-árgyakat és evőszközöket, gyűrűket, láncokat, órákat és tájékt árukat a **Kossuth-téri református bérházban levő ÉKSZERÜZLETEMBEN** a legutányosabbban és a legdivatosabb fazonban szolgálhatom ki L. vevőimnek s vállalom arany és ezüst tárgyak javítását.

Csaknem ötven éve a szentesi piacon levő **ÉRSZERÜZLETEMNEK** látogatása tehát feltétlenül érdekében áll mindenkinek, aki e nemű szükségleteit előnyösen akarja fedezni.

Áruim olcsóságáról és áruim izléses voltáról könnyen meggyőződést szerzhel magának, egy vásárlással bárki is. Arany, ezüst tárgyakat ujonnan készítek, valamint azok javítását is jutányosan elvállalom.

Szentesen, 1907. október hó

Kivájtósztelettel:

CSILLAG ÁRMÁN

arany- és ezüst műves

26—13

Bihari túró

minden heti piacon a **fehér sapkásnál** kapható különként 56 fillérért. 3

Elsőrendű fegyvergyár

az ország minden megyéje részére ügyes, agilis helyiképviselet keres magas jutalék mellett. Eladás részletfizetésre. Mellékfoglalkozásnak is kitűnően alkalmas ajánlatok „Fegyvergyár” jellegére **Blockner J.** hirdető-irodájába, Budapest. Sütő-utca 6. kéretnek.

Kiadó lakás

Egy előszobával, konyhával, kamrával és padlással ellátott kétszobás lakás I. kerület **Rákóczy Ferenc utca 43** szám alatt I. évi ápril. hó 24-től kezdődőleg haszonbérbe **kiadó**.

Bővebb értesítést **Tóth László** könyvvéllő ad 5V3

Hirdetések

felvételnek

Vajda B. utóda nyomdájában.

KÖNYVNYOMDA, KÖNYV- ÉS HIRLAPKIADÓHIVATAL

VAJDA BÁLINT UTÓDA

KOSSUTH-TÉR SZENTES. REF. BÉRHAZ

Ajánlja a mai kor igényeinek teljesen megfelelően berendezett

KÖNYVNYOMDÁJÁT

ahol a legutányosabb árakért készülnek minden néven nevezendő könyvnyomdai munkák, ugymint: névjegyek, eljegyzési tudósítások, lakodalmi és béli meghívók, (több színű nyomással is) levelepapírok és borítékok, számlák, üzleti kártyák, gyászjelentések, szalagaranyozások, városi, megyei, társulati és pénzügyi rovatolt munkák, takarékpénztári nyomtatványok stb. a legizlésesebb és legszebb kivitelben.

Ajánlja továbbá a kiadásában hetenként kétszer megjelenő

„SZENTESI LAP”-OT

melynek előfizetési ára helyben: egy evre 10 korona, vidéken 12 korona. Hirdetéseket, valamint nyilteiri közleményeket kellő díjszabás szerint számít.

Névjegyek

Béli meghívók

Lakodalmi meghívók